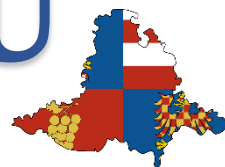

Monitoring EU

OBSAH

Aktuality z EU

Zprávy
z evropských
institucí

Zprávy činnosti
Zastoupení
regionu

Kalendář

Aktuality z EU

Venezuelské úřady nepustily do země skupinu europoslanců, kteří v 17. února přiletěli na letiště ve venezuelském městě Maiquetia na **oficiální pozvání venezuelského parlamentu**. Delegation, vedená španělským europoslancem Estebanem Gonzálezem Ponsem, se chtěla sejít s šéfem parlamentu Juanem Guaidóem, jehož od ledna přes 50 zemí uznalo jako dočasného venezuelského prezidenta. Venezuelské ministerstvo zahraničí schůzku označilo za **konspiraci a provokaci**. Guaidó, který je od ledna předsedou parlamentu, se prohlásil prozatímním prezidentem během demonstrací 23. ledna. Učinil tak poté, co parlament označil za nelegitimní nový prezidentský mandát Nicoláse Madura s tím, že vzešel z nesvobodných voleb. Guaidóa uznaly jako nejvyššího venezuelského představitele Spojené státy i další americké země, posléze se přidaly i státy evropské a jiné. Madura stále uznávají mimo jiné Rusko, Čína či Turecko. Evropská unie jako celek Guaidóa výslovně neuznala, ale i ona označila loňské prezidentské volby ve Venezuele za nesvobodné. Evropský parlament ale v nezávazné rezoluci Guaidóa jako prezidenta uznal.

Hnutí ANO premiéra Andreje Babiše by po květnových volbách mohlo v novém **europarlamentu získat osm křesel**. Plyne to z první projekce odhadů výsledků, které novinářům nabídl 18. února samotný europarlament. Z Česka by v novém EP podle projekce zasedli také čtyři zástupci ODS, po třech mandátech by měli získat Piráti a ČSSD, dva by připadly KSČM. Do europarlamentu by se měl dostat také jeden zástupce SPD. Bez europarlamentního mandátu by tak v Česku zůstaly TOP 09 a KDU-ČSL, tedy strany, které jsou nyní členy nejsilnější lidovecké frakce. **Evropská lidová strana (EPP)** by podle dnes zveřejněných dat měla ale **zůstat nejsilnějším uskupením s celkem 183 mandáty**, 29 z nich by mělo připadnout německé CDU/CSU. Socialisté na druhém místě by měli dosáhnout na 135 mandátů, třetí nejsilnější frakcí by měla být liberální ALDE se 75 mandáty. Součástí této frakce je i české vládní hnutí ANO. Nový europarlament bude mít v důsledku britského odchodu z EU méně křesel, rozdělovat se **bude 705 míst místo stávajících 751**.

Česká republika má zájem zřídit v Praze jedno z budoucích takzvaných **evropských center excelence pro umělou inteligenci**. Své kolegy z ostatních zemí EU o tom 18. února na jednání ministrů odpovědných za otázky konkurenceschopnosti informoval náměstek české ministryně průmyslu a obchodu Vladimír Bártl.

Zástupci ministerstva financí, Norska, Islandu a Lichtenštejnska 20. února v Praze **zahájili třetí období Fondů Evropského hospodářského prostoru (EHP)** v České republice. Čeští žadatelé v něm budou moci na své projekty obdržet 184,5 milionu eur (téměř pět miliard Kč). Od roku 2004 podpořily Fondy EHP a Norska v ČR přes **1000 projektů za více než šest miliard korun**. Prostřednictvím Fondů EHP a Norska přispívají Island, Lichtenštejnsko a Norsko ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů v EHP a k posilování spolupráce s 15 evropskými státy. Příjemci finanční podpory jsou země střední, východní a jižní Evropy. Velký důraz na sdílení a výměnu zkušeností mezi dárci a příjemci grantů je důležitý aspekt, kterým se tyto fondy liší od fondů EU.

Pobřežní a pohraniční stráž Evropské unie (Frontex) zaznamenala v loňském roce **nejnižší počet nelegálních přechodů přes vnější hranici Unie za posledních pět let**. Z předloňských téměř 205 000 klesl o 27 procent na 150 114. Šéf Frontexu Fabrice Leggeri při zveřejnění [zprávy](#)

20. února řekl, že EU se teď neocitá v migrační krizi, její vnější hranice jsou ale stále pod tlakem. Za snížením úhrnu nelegálního přistěhovalectví je zejména **pokles počtu přechodů na migrační trase mezi severní Afrikou a Itálií**, který se snížil o 80 procent na méně než 25 000. Naopak do Španělska loni nelegálně z Afriky dorazilo 57 034 lidí, což je více než dvojnásobek proti roku 2017. Podobný počet registruje Frontex na trase z Turecka do Řecka, kde však nárůst není tak dramatický.

Rumunská vláda schválila 20. února nouzovým dekretem **nová pravidla, která podle kritiků dál podřizují tamní soudnictví politické moci**. Krok ostře odsoudil prezident Klaus Iohannis. Se znepokojením hledí na situaci v Rumunsku také Evropská komise (EK), která požádala Bukurešť o vysvětlení, uvedla agentura Reuters. Vládní výnos stanovuje, že státní zastupitelství nemohou vést dočasně **jmenování ředitelů déle než 45 dnů**. To se přímo týká protikorupční prokuratury DNA, která nemá řádně jmenované vedení už od loňského roku, kdy ministr spravedlnosti Tudorel Toader odvolal její bývalou šéfkou Lauru Codrutu Kövesiovou. Dekret ruší i pravomoc generálního prokurátora dohlížet na inspekční orgán v rámci rumunské justice.

Zprávy z evropských institucí

V pondělí a úterý 18. a 19. února se v Bruselu uskutečnilo **jednání Rady pro konkurenceschopnost**. Během pondělního jednání ve formaci vnitřní trh a průmysl se delegace zabývala **umělou inteligencí, budováním udržitelné ekonomiky** a na popud ČR také reformou notifikační **směrnice v rámci volného trhu služeb**. Úterní jednání ve formaci výzkum se zabývalo zejména nastavením programu **Horizont Evropa**.

Evropská komise (EK) 18. února **pohrozila rychlými odvetnými opatřeními** v případě, že se americký prezident Donald Trump rozhodne zavést nová **cla na dovoz aut z Evropské unie**. Uvedl to mluvčí EK Margaritis Schinas. Předseda Komise Jean-Claude Juncker nicméně v rozhovoru s listem Stuttgarter Zeitung upozornil, že Trump slíbil, že zatím nebude dodatečná cla na evropské automobily zavádět. Neupřesnil ale, kdy byl tento slib učiněn. Americké ministerstvo obchodu poslalo Trumpovi vyjádření, zda dovoz automobilů a automobilových součástí do USA představuje riziko pro národní bezpečnost. Pokud by úřad shledal, že národní bezpečnost je ohrožena, mohl by navrhnout zavedení nových cel. Prezident má nyní 90 dní, aby se rozhodl, zda bude jednat podle doporučení ministerstva obchodu. Představitelé automobilového průmyslu podle agentury Reuters předpokládají, že ministerské stanovisko **doporučení nějakého typu cla obsahuje**. Trump loni v květnu uvedl, že uvažuje o uvalení cla ve výši až 25 procent.

Evropská unie se dohodla na **snížení emisí oxidu uhličitého (CO₂) u nových nákladních vozů a autobusů**. Do roku 2030 se mají emise snížit ve srovnání s letošním rokem o 30 procent. Informovala o tom 19. února Evropská komise. EU nemá v současnosti limity na emise u těžkých nákladních vozů, na rozdíl od jiných zemí jako USA, Čína, Japonsko či Kanada. Nákladní vozy se na emisích souvisejících s dopravou v EU podílejí téměř čtvrtinou. Evropský parlament a Rada EU, která zastupuje všech 28 členských zemí Unie, se dohodly na kompromisu v časných ranních hodinách. Dohoda přichází poté, co se v prosinci země shodly na kompromisu pro snížení emisí u osobních a lehkých užitkových aut. **Dopravní sektor je jediným, ve kterém emise stále rostou**. Omezení mají pomoci EU splnit cíle snížení emisí skleníkových plynů v rámci pařížské dohody o klimatu v období let 1990 až 2030 o nejméně 40 procent.

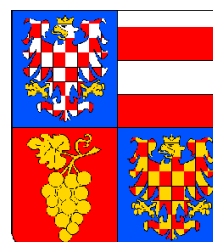
Členské země EU 18. února formálně **potvrdily změny v unijních vízových pravidlech** a změny, které mají umožnit snazší vracení migrantů bez nároku na pobyt v Unii. V tiskové zprávě o tom informovala Rada EU. Těm občanům třetích zemí, kteří chtějí na evropské území vstoupit legálně, úprava pravidel umožní **požádat o vízum i vyplnit příslušný formulář elektronicky**. Požádat o vízum bude možné půl roku až 15 dní před cestou. Vízový poplatek má být ovšem zvýšen na 80 eur (asi 2000 Kč) s tím, že jeho výše bude znovu posuzována každé tři roky. Pokud některá země odmítne přebírat zpět své občany, kteří se nelegálně dostanou na evropské území, bude moci Evropská komise členským zemím EU navrhnout omezení práv ve vízové oblasti pro občany takového státu. Naopak, pokud země spolupracovat bude, mělo by to otevřít cestu ke snížení poplatků či prodloužení platnosti víz umožňujících opakovaný vstup do EU.

Evropská komise 20. února oznámila, že začne **jiným způsobem určovat výši pokut, které mohou členské země bloku dostat za neplnění povinností**, třeba za nepřevedení unijních pravidel do vlastních zákonů. Dosavadní výpočet, který využíval mimo jiné počet hlasů dané země v Radě EU bude nahrazen novým, který **zohlední přidělený počet mandátů v Evropském parlamentu**. Evropský soud může o finanční pokutě pro členskou zemi rozhodnout na závěr řízení, které Komise spouští v případě, že stát poruší právní předpisy Unie. Výši pokuty a to, zda půjde o jednorázovou částku či opakované penále také navrhuje Komise, konečné rozhodnutí je na soudu.

Velvyslanci při EU se 21. února v Bruselu dohodli na **vyjednávacím postoji ohledně nových pravidel pro unijní pohraniční agenturu Frontex**. Na základě tohoto mandátu zahájí rumunské předsednictví EU jednání s Evropským parlamentem. Nová pravidla by měla **vést k účinnější ochraně vnějších hranic** nynější osmadvacítky, uvedla v tiskovém prohlášení rumunská ministryně vnitra Carmen Daniela Danová.

Zprávy z činnosti Zastoupení regionu

Dne 15. února proběhl krátký brífink **Evropské asociace veřejných bank**, v rámci kterého došlo k představení aktivit organizace, včetně spolufinancovaných projektů po celé Evropě a také možného zapojení. Dále zde byly prezentovány **výhody regionálních finančních nástrojů** na příkladu německého regionu Sasko – Anthalsko. Závěrem byla prezentována maďarská společnost Hiventures.

Tento týden také proběhla dvoudenní (19. – 20. února) konference zaměřená na **Investiční fórum Paktu starostů a primátorů** s podnázvem **Financování energetické účinnosti**. Akce představila třicet úspěšných projektů v šesti tematických panelech zaměřených především na **efektivní využívání energie v oblasti dopravy, staveb** apod. Prezentující poskytovali konkrétní zkušenosti s plánováním a vývojem projektů zaměřených na investování do udržitelných zdrojů energie, adaptaci na klimatické podmínky s hlavním cílem stimulovat a motivovat další zainteresované strany k tvorbě nových projektů. V rámci programu proběhly také diskuzní panely se zástupci měst, společností, investorů a politických tvůrců. Zazněly také možnosti zapojení se do energeticky udržitelných projektů.

V úterý 19. února se Zastoupení zúčastnilo přednášky s diskuzí na téma **Budoucí role vína ve společnosti**. Víno je součástí stravy, je spojováno s určitým životním stylem a tradicí. Heslem společnosti „Vino s mírou“ (Wine in moderation), která se na organizaci této události podílela, je: buď zodpovědný, buď rozumný a pij víno s mírou. V průběhu setkání se diskutovalo o rizicích a výhodách pití vína. Hlavním smyslem ale bylo najít i způsob určité regulace, aby pití vína zůstávalo spíše intenzivním gurmánským prožitkem, a nestávalo se přehnanou konzumací spíše problémem.

Zastoupení se 20. února účastnilo pracovní skupiny ze **sítě ERRIN, tentokrát na téma dopravy**, konkrétně dopravní logistiky v souvislosti s udržitelným rozvojem a plánem nulových emisí do roku 2050. Jako první promluvil Fernando Liesa, generální tajemník ALICE (Aliance pro logistické inovace skrze spolupráci v Evropě). Ten se zabýval zejména tím, jak dojít v **logistické dopravě k dekarbonizaci**, která by měla vést k udržení globálního oteplování mezi 1,5-2 °C ročně. Giacom Lozzi, koordinátor městské nákladní dopravy v Polis Network, se zaměřil zejména na roli lokálních autorit v tomto směru. Na závěr promluvil představitel společnosti Nov@log, který zmínil, že důležité je nejen **vytvořit bezemisní dopravu**, ale též plánováním snížit nápor na dopravu a provoz.

Přednáška o **financování EU po roce 2020** se konala 20. února na Zastoupení spolkové země Hesensko v Bruselu. O výzvách a potřebách evropského rozpočtu na nadcházející období zde promluvil prezident banky Helaba, Werner Hoyer. Podle něj je důležité **pokračovat v investicích v oboru inovací**. Evropský trh se do budoucna bude muset vypořádat s konkurenceschopností asijských trhů. Upozornil na to, že evropské hospodářství musí být pružnější, EU by se měla **lépe rozhodovat do čeho investovat**. Od roku 2017, kdy hospodářský cyklus dosáhl svého vrcholu, se zpomaluje ekonomika, s čímž se v nadcházejícím období budeme muset také vypořádat. Hlavní body, které by podle pana Hoyera měla EU v budoucnu plnit, je vyšší míra jistých investic a také vyšší produktivita.

Představitelé projektu **Pilots4U** pořádali 21. února kulatý stůl, kde představili svůj projekt a zároveň dali všem zúčastněným stranám prostor vyjádřit, co na projektu zlepšit. Pilots4U je otevřená databáze určená pro všechny organizace, firmy, univerzity a další, kteří pracují na **bio-ekonomických inovacích**. Tento prostor je určen k tomu, aby se zde hromadily nové informace o pokroku v inovacích v oblasti

bio-ekonomiky a zároveň, aby se k nim každý mohl dostat. V současné době se na projektu podílí společnosti z 19 zemí EU, Česká republika zastoupení nemá.

Kalendář

Únor	25-27	Zasedání výborů Evropského parlamentu
Únor	27	Zasedání Rady pro obecné záležitosti

Vybrané akce v Bruselu

- 26. února Příspěvek ekologického zemědělství k cílům udržitelného rozvoje Spojených národů
- 28. února Digitální plány
- 28. února Science Café s Vojtěchem Adamem

Zdroje využívané pro Monitoring EU:

www.euroskop.cz; www.euractiv.cz/com; www.ihned.cz; <https://ec.europa.eu/czech-republic/>,
<http://www.europarl.europa.eu/portal/cs>